

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Сумський державний університет

Введено в дію наказом ректора

№ 1159-І від 10 грудня 2024 р.

_____ Василь КАРПУША

МЕТОДИЧНА ІНСТРУКЦІЯ.

Загальні вимоги до структури, змісту та оформлення освітніх програм

Версія 04

(Базова версія введена в дію наказом №0033-І від 15.01.21 р.)

1. Загальні положення

1.1 Методична інструкція (далі – Інструкція, МІ) розроблена з метою встановлення єдиних норм та правил до структури, змісту та оформлення освітніх програм (далі – програми, ОП).

1.2 Дія цієї Інструкції розповсюджується на ОП підготовки фахівців освітніх ступенів (далі – ОС) «бакалавр» та «магістр». На освітні програми підготовки фахівців ОС «доктор філософії» інструкція діє в частині вимог до опису профілю освітньої програми.

1.3 Для ОП, що передбачають міжнародну академічну мобільність, міжнародну акредитацію, участь у міжнародних проєктах можуть бути визначені інші вимоги до змісту, структури та оформлення за погодженням відповідно до нормативної бази СумДУ.

1.4 Вимоги Інструкції розповсюджуються на всі структурні підрозділи, що є розробниками ОП.

1.5 Інструкція враховує Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості у Європейському просторі вищої освіти¹⁾, діє в частині, що не суперечить чинному законодавству, загальнодержавній та нормативній базі забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти СумДУ²⁾, є частиною останньої та розміщується у відповідному електронному Реєстрі.

2. Вимоги до структури програм

Програма оформляється за формою, наведеною у додатку 1, і, як правило, має такі складові:

- Титульну сторінку;
- Лист погодження ОП;
- Передмову;
- Розділ «Профіль ОП», включаючи наступні його складники:
  - Загальна інформація;
  - Мета ОП;
  - Характеристика ОП;

---

¹⁾ Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG). (2015). Brussels, Belgium.

²⁾ Система забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти Сумського державного університету.

МОН України	Методична інструкція.	стор.2
СумДУ	Загальні вимоги до структури, змісту та оформлення освітніх програм	Версія 04

- Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання;
- Викладання та оцінювання;
- Програмні компетентності;
- Програмні результати навчання;
- Ресурсне забезпечення реалізації програми;
- Академічна мобільність.
- Розділ «Перелік компонентів освітньої програми»;
- Розділ «Структурно-логічна схема»;
- Розділ «Форми атестації здобувачів вищої освіти».
- Розділ «Процедури присвоєння професійних кваліфікацій».
- Розділ «Матриці відповідності», включаючи підрозділи:
  - Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми;
  - Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми.

3. Вимоги до змісту та оформлення програм

3.1 На **Титульній сторінці** в табличній формі приводиться:

- рівень вищої освіти (для ОП підготовки здобувачів вищої освіти ОС «бакалавр» зазначається – «перший (бакалаврський) рівень», ОС «магістр» – «другий (магістерський) рівень», ОС «доктор філософії» – «третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень»);
- галузь знань (галузі знань, за потреби – для міждисциплінарних освітніх програм);
- спеціальність (спеціальності – для міждисциплінарних освітніх програм);
- спеціалізація або предметна спеціальність³ (за наявності);
- повна назва кваліфікації (формується з назви ступеня вищої освіти, спеціальності та спеціалізації (за наявності) відповідно до стандарту вищої освіти.

3.2 У **Листі погодження** ОП наводяться дані про розгляд та схвалення проекту ОП та про перегляд ОП відповідно до нормативної бази СумДУ.

3.3 У **Передмові** наводяться вихідні дані про стандарт вищої освіти, на основі якого розроблена ОП.

Приклад: «Міністерство освіти і науки України. Стандарт вищої освіти. Перший бакалаврський рівень вищої освіти. Ступінь «бакалавр». Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальність: 051 «Економіка». Затверджено та введено в дію наказом МОН України від 05.05.2017 № 345».

За відсутності затверджених у встановленому порядку стандартів вищої освіти зазначається про відповідність ОП тимчасовому стандарту вищої освіти СумДУ.

Приклад: «Стандарт вищої освіти відсутній. Відповідає тимчасовому стандарту Сумського державного університету до введення в дію офіційно затвердженого стандарту вищої освіти. Також у табличній формі вказуються:

- дані керівника робочої проектної групи (гаранта) та членів робочої проектної групи, які були розробниками ОП (відповідно до наказу про створення робочої проектної групи);
- дані зовнішніх рецензентів ОП (не менше двох осіб, які є визнаними професіоналами в академічному та фаховому середовищі в предметній області ОП);
- дані про розгляд проекту ОП експертною радою роботодавців;
- дані про перегляд ОП відповідно до нормативної бази СумДУ.

3.4 У розділі **«Профіль освітньої програми»** наводиться короткий опис її основного призначення, що містить суттєву інформацію про програму.

³ предметна спеціальність – частина предметної області спеціальності, що охоплює освітні програми, спрямовані на підготовку педагогічних працівників, які здійснюють підготовку за одним або декількома предметами (інтегрованими курсами), передбаченими законодавством у сфері повної загальної середньої освіти

МОН України	Методична інструкція.	стор.3
СумДУ	Загальні вимоги до структури, змісту та оформлення освітніх програм	Версія 04

У розділі «Загальна інформація» зазначається:

3.4.1 *Повна офіційна назва закладу вищої освіти.* Зазначається: «Сумський державний університет». При підготовці здобувачів вищої освіти за спільними програмами наводяться також повні офіційні назви всіх закладів вищої освіти, що присуджують кваліфікацію, з зазначенням закладу-координатора та назв країн, де вони розташовані.

3.4.2 *Повна назва структурного підрозділу* – зазначається без скорочень назва інституту (факультету) та випускових(ої) кафедр(и), що забезпечує підготовку здобувачів вищої освіти за освітньою програмою.

Приклад: «Факультет технічних систем та енергоефективних технологій.

Кафедра прикладної екології».

3.4.3 *Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації.* Зазначається ступінь вищої освіти, що присуджуються за результатами успішного завершення цієї ОП: бакалавр, магістр або доктор філософії. Назва кваліфікації формується з назви ступеня вищої освіти, спеціальності та спеціалізації (за наявності). Якщо за результатами успішного виконання ОП наявне право присвоювати професійну(і) кваліфікацію(ї), то подається її назва (перелік назв) та вказуються процедури їх присвоєння.

Приклад: «Магістр з цивільної безпеки за спеціалізацією «охорона праці»».

3.4.4 *Офіційна назва освітньої програми* зазначається без скорочень.

Приклад: «Адміністративний менеджмент».

3.4.5 *Тип диплома та обсяг освітньої програми.* У разі, якщо ОП реалізується тільки Сумським державним університетом, то зазначається, що тип диплома є одиничним.

У разі реалізації ОП спільно з закладами-партнерами, зазначається тип диплома (подвійний, спільний) (за наявності).

Обсяг ОП визначає кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, відповідно до вимог стандарту вищої освіти. В разі, якщо стандарт відсутній, то зазначається для освітнього ступеня:

– «бакалавр» – обсяг освітньої програми на базі повної загальної середньої освіти становить 240 кредитів ЄКТС.

Обсяг освітньої програми на базі ступеня молодшого бакалавра / молодшого спеціаліста споріднених спеціальностей може становити 120 кредитів. Обсяг освітньої програми на базі ступеня молодшого бакалавра / молодшого спеціаліста за іншою спеціальністю може становити 180 кредитів;

– «магістр» за освітньо-професійною програмою – 90 кредитів;

– «магістр» за освітньо-науковою програмою – 120 кредитів;

– «магістр» за програмами медичного спрямування – 360 кредитів; – 300 кредитів;

– «доктор філософії» за освітньо-науковими програмами – 60 кредитів ЄКТС.

Приклад: «Одиничний, 90 кредитів ЄКТС».

3.4.6 *Форми здобуття освіти за освітньою програмою та строки здобуття освіти.* Зазначаються форми навчання відповідно до Закону України «Про вищу освіту» (інституційна (очна (денна, вечірня), заочна, дистанційна, мережева); дуальна) та розрахункові⁴ строки здобуття освіти за кожною з них.

Приклад: «Денна та заочна форми здобуття освіти; строк навчання 1 рік 4 місяці».

3.4.7 *Цикл / рівень вищої освіти.* Необхідно зазначити цикли / рівні освітньої програми відповідно до Закону України «Про вищу освіту» та в трьох рамках кваліфікацій: Національній рамці кваліфікацій України (далі – НРК України), Європейській рамці кваліфікацій для навчання впродовж життя (EQF-LLL) та Рамці кваліфікацій Європейського простору вищої освіти (FQ-EHEA).

⁴ Розрахунковий строк виконання ОП за денною або дуальною формою визначається відношенням її обсягу в кредитах ЄКТС до розрахункового навчального навантаження здобувача протягом одного навчального року за денною або дуальною формою (60 кредитів ЄКТС). Розрахунковий строк виконання ОП за іншими, крім денної та дуальної, формами здобуття вищої освіти визначається закладом вищої освіти.

МОН України	Методична інструкція.	стор.4
СумДУ	Загальні вимоги до структури, змісту та оформлення освітніх програм	Версія 04

Для бакалавра: перший рівень вищої освіти, НРК – 6 рівень, QF-LLL – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл.

Для магістра: другий рівень вищої освіти, НРК – 7 рівень, QF-LLL – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл.

Для доктора філософії: третій рівень вищої освіти, НРК – 8 рівень, QF-LLL – 8 рівень, FQ-EHEA – третій цикл.

Приклад: «другий рівень вищої освіти; НРК України – 7 рівень; FQ-EHEA – другий цикл; QF-LLL – 7 рівень».

3.4.8 *Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою.* Необхідно зазначити вимоги щодо рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою, з урахуванням вимог стандарту вищої освіти (за наявності). За необхідності, наводяться ті умови, що обмежують перехід на цю освітню програму.

Приклад: «Наявність ступеня бакалавра».

3.4.9 *Мова(и) викладання.*

Приклад: «Українська мова».

3.4.10 *Наявність акредитації.* Наводиться:

- назва організації, що надала акредитацію цій програмі («Акредитаційна комісія» або «Національне агентство забезпечення якості вищої освіти»);
- країна, де ця організація розташована (Україна);
- період акредитації. Необхідно зазначити інформацію про сертифікат про акредитацію: серія, номер, дата, термін дії.

При наявності іноземної чи міжнародної акредитації наводяться відповідні дані за вищезазначеною структурою.

Приклад: «Національне агентство забезпечення якості вищої освіти. Україна. Сертифікат від 20.06.2023 р. № 5028. Термін дії – 01.07.2028 р.».

3.4.11 *Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми у каталозі освітніх програм СумДУ.*

Приклад: <https://op.sumdu.edu.ua/BS2019>

3.5 У розділі «*Мета освітньої програми*» коротко визначається загальна характеристика програми, включаючи її цілі, з акцентом на ті можливості, що вона надає здобувачу вищої освіти. Формулювання має підтверджувати наявність зв'язку зі стратегією університету⁵⁾, надавати чітку характеристику ОП з погляду можливостей кар'єри або продовження наукових досліджень випускника. Формулювання цілей ОП є важливим з огляду на принцип *fitness for purpose* (домірність/відповідність цілям), відображений в інших критеріях. ОП повинна мати форми навчання та викладання, відповідні заявленим цілям ОП, та ресурси, достатні для їх досягнення⁶⁾.

При визначенні цілей освітньої програми необхідно орієнтуватись на формування у здобувачів вищої освіти певного набору компетентностей із дотриманням вимог НРК України відповідно до рівня програми та стандартів вищої освіти спеціальності.

Приклад: «Програма розроблена відповідно до місії та стратегії університету, спрямована на здобуття здобувачами поглиблених теоретичних та практичних знань, умінь та розуміння, що належать до сфер управління проектами та програмами у сфері матеріального виробництва, що дасть їм змогу ефективно виконувати завдання інноваційного характеру відповідного рівня професійної діяльності, орієнтовані на дослідження й розв'язання складних задач проектування та розроблення інформаційних систем для задоволення потреб науки, бізнесу та підприємств у різних галузях економіки».

⁵⁾ Стратегічний план розвитку Сумського державного університету на 2020-2026 роки (затверджено на Конференції трудового колективу університету, протокол від 24.01.2020 №7)

⁶⁾ Методичні рекомендації для експертів Національного агентства щодо застосування Критеріїв оцінювання якості освітньої програми (затверджені рішенням НАЗЯВО; протокол від 29.08.2019 № 9)

МОН України	Методична інструкція.	стор.5
СумДУ	Загальні вимоги до структури, змісту та оформлення освітніх програм	Версія 04

3.6 У розділі «Характеристика освітньої програми» визначається:

3.6.1 *Предметна область освітньої програми.* Зазначається відповідно до стандарту вищої освіти. У разі відсутності стандарту визначаються:

- об’єкт(и) вивчення та/або діяльності (процеси, явища тощо або проблеми, які вивчаються);
- цілі навчання для здобувача вищої освіти (очікуване застосування набутих компетентностей);
- теоретичний зміст предметної області (основні поняття, концепції, принципи, специфічні для цієї предметної області);
- методи, методики та технології, якими має володіти здобувач вищої освіти для застосування на практиці;
- інструменти та обладнання (об’єкти/предмети, пристрої та прилади), які випускник має бути здатний застосовувати і використовувати в професійній діяльності.

Обсяг опису предметної області не повинен перевищувати 150 слів.

Приклад: «Об’єкти вивчення та/або діяльності: сфера публічного управління та адміністрування.

Цілі навчання: набуття здатності розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування або у процесі навчання.

Теоретичний зміст предметної області: наукові концепції (теорії) публічного управління та адміністрування, управління на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях, адміністрування у всіх сферах діяльності.

Методи, методики та технології наукового пізнання, управління та прийняття рішень, аналітичної обробки інформації, організаційно-технологічного та правового забезпечення, електронного урядування.

Інструменти та обладнання: інформаційно-аналітичні інструменти, системи підтримки прийняття управлінських рішень, спеціалізоване програмне забезпечення».

3.6.2 Якщо програма є міждисциплінарною, то характеризується міждисциплінарна предметна область - предметна область, яка повністю або частково охоплює предметні області двох чи більше спеціальностей однієї або декількох галузей знань з дотриманням вимог, передбачених стандартами вищої освіти.

3.6.3 *Тип освітньої програми та її спрямування.* Зазначається тип ОП: освітньо-професійна (для ОС бакалавра, магістра) або освітньо-наукова (для ОС магістра, доктора філософії). Освітньо-професійна програма, що розробляється для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та другого (магістерського) рівня, має прикладне спрямування. Для неї зазначаються основні професійні акценти.

Освітньо-наукова програма, що розробляється для другого (магістерського) рівня вищої освіти, має академічне спрямування. Для неї слід охарактеризувати наукову орієнтацію.

Освітньо-наукова програма, що розробляється для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, має наукове спрямування. Для неї слід охарактеризувати наукову орієнтацію та інноваційний характер.

Приклад: «Освітньо-професійна, прикладна. Акцент на управління розробкою ІТ-проектів, комп’ютерне моделювання процесів розробки прикладних інформаційних систем, аналіз та застосування нормативно-методичних положень».

3.6.4 *Основний фокус та особливості освітньої програми.* Визначається фокус (галузевий, регіональний, міжнародний тощо) та особливості ОП, що відрізняють її від інших подібних ОП (необхідність практики, стажування за кордоном, іноземна мова викладання, програми академічної мобільності тощо). Також можуть зазначатись узгодженість цієї ОП із програмами інших країн, експериментальний характер та інші особливості, у контексті тих можливостей, що надає Закон України «Про вищу освіту». Також наводяться ключові слова, що характеризують цю освітню програму.

Приклад: «Основний фокус освітньої програми, що відрізняє її від наявних, полягає в тому, що вона відбиває міждисциплінарний характер педагогіки вищої освіти та надає студентам

МОН України	Методична інструкція.	стор.6
СумДУ	Загальні вимоги до структури, змісту та оформлення освітніх програм	Версія 04

навички викладання, необхідні для вирішення майбутніх завдань у вищій освіті. В освітній програмі розглядаються такі теми, як навчання, орієнтоване на студента, навчання різнорідних груп студентів, навчання на основі проблем, а також цифровізація та інтернаціоналізація вищої освіти. Програма також тісно пов'язана з практикою та професією завдяки участі практиків в освітньому процесі. Програма є частиною активного дослідницького середовища університету. Програма реалізується англійською мовою. Ключові слова: вища освіта; цифровізація; інтернаціоналізація; методи навчання та викладання».

3.7 У розділі «*Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання*» характеризується наступне:

3.7.1 *Придатність до працевлаштування.* Зазначаються професії, професійні назви робіт (згідно з чинною редакцією Національного класифікатора України (Класифікатор професій ДК 003:2010 (далі – КП), на фахову підготовку з яких можуть бути спрямована програма з урахуванням ОС. У разі наявності, висвітлюються можливості професійної сертифікації.

Приклад: «Інженер з охорони праці», код КП 2149.2;

«Інженер з профілактичних робіт», код КП 2149.2;

«Інженер з техногенно-екологічної безпеки», код КП 2149.2;

«Експерт з умов праці», код КП 2412.2».

3.7.2 *Подальше навчання.* Описуються можливості, вимоги та / або рекомендації щодо продовження навчання на вищому рівні для освітнього ступеня з урахуванням вимог стандарту вищої освіти:

– бакалавр – право продовжити навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти та набувати додаткові кваліфікації у системі освіти дорослих

– магістр – право продовжити навчання на третьому освітньо-науковому рівні вищої освіти та набувати додаткові кваліфікації в системі освіти дорослих;

– доктор філософії – право на здобуття наукового ступеня доктора наук, а також додаткових кваліфікацій у системі освіти дорослих.

3.8 Розділ «*Викладання та оцінювання*» характеризує наступне:

3.8.1 *Викладання та навчання.* Передбачається короткий опис основних стратегій, методів та технологій, що використовуються в цій ОП для викладання та навчання, які мають забезпечити досягнення запланованих цілей, очікуваних програмних результатів та відповідати вимогам студентоцентрованого навчання. Зокрема, надається інформація про те, яким чином для цієї ОП застосовуються інноваційні технології.

Приклад: «Студентоцентроване навчання, проблемно-орієнтоване навчання, електронне навчання в системі МІХ СумДУ, самонавчання, навчання через практику, навчання на основі досліджень. Викладання проводиться у вигляді: мультимедійних лекцій, інтерактивних лекцій, семінарських, практичних занять, лабораторних робіт. Також передбачена самостійна робота з можливістю консультацій з викладачем, індивідуальні заняття, групова проектна робота».

3.8.2 *Оцінювання.* Передбачається короткий опис основних стратегій та методів оцінювання, що використовуються в цій ОП відповідно до робочих програм навчальних дисциплін. При цьому вони мають забезпечити діагностування та вимірювання досягнення очікуваних програмних результатів навчання.

Приклад: «За освітньою програмою передбачено формативне (письмові та усні коментарі та настанови викладачів в процесі навчання, формування навичок самооцінювання, залучення здобувачів до оцінювання роботи один одного) та сумативне (письмові іспити з навчальних дисциплін, оцінювання роботи протягом вивчення окремих освітніх компонентів (письмові есе, презентації, тестування), захист звітів з практики, захист курсових робіт, прилюдний захист кваліфікаційної роботи) оцінювання, що визначає рівень досягнення очікуваних програмних результатів навчання».

3.9 Розділ «*Програмні компетентності*» має наступну структуру:

МОН України	Методична інструкція.	стор.7
СумДУ	Загальні вимоги до структури, змісту та оформлення освітніх програм	Версія 04

3.9.1 *Інтегральна компетентність* – узагальнений опис кваліфікації, що виражає її основні компетентнісні характеристики щодо професійної діяльності та/або навчання, що визначений стандартом вищої освіти. До затвердження стандарту вищої освіти за основу беруться такі формулювання інтегральної компетентності⁷:

- молодший бакалавр: Здатність розв'язувати типові спеціалізовані задачі в певній галузі професійної діяльності;
  - бакалавр: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у певній галузі професійної діяльності;
  - магістр: Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у певній галузі професійної діяльності;
  - доктор філософії: Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у певній галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.
- При формулюванні інтегральної компетентності в ОП треба конкретизувати, про яку саме галузь діяльності йдеться.

Приклад: «Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру галузі геодезії та землеустрою».

3.9.2 *Загальні компетентності (ЗК)* – універсальні компетентності, що не залежать від предметної області, але важливі для успішної подальшої професійної та соціальної діяльності здобувача в різних галузях та для його особистісного розвитку.

Наводиться перелік загальних програмних компетентностей з виділенням:

- усіх компетентностей, визначених стандартом вищої освіти спеціальності та, за наявності, професійним стандартом;
- компетентностей, додатково визначених за ОП. У разі обґрунтованої необхідності визначення додаткових до визначених стандартом загальних компетентностей рекомендується обирати їх з переліку проєкту TUNING⁸) та включати додатково соціальні навички (soft skills), які відповідають заявленим цілям програми та потрібні для успішного працевлаштування та особистісного розвитку здобувача. До soft skills зараховують навички комунікації, лідерство, здатність брати на себе відповідальність і працювати в критичних умовах, вміння полагоджувати конфлікти, працювати в команді, управляти своїм часом, розуміння важливості дедлайнів, здатність логічно і системно мислити, креативність та інше. ОП має дозволяти здобувачу набути ті soft skills, що зумовлені цілями ОП, зокрема подальшою професійною діяльністю випускника.

Приклад:

«ЗК1. Уміння спілкуватися другою мовою.

ЗК2. Здатність навчатися.

....

3.9.3 *Фахові компетентності (ФК)* – компетентності, що залежать від предметної області, та є важливими для успішної професійної діяльності за певною спеціальністю. Наводиться перелік фахових програмних компетентностей з виділенням:

- усіх компетентностей, визначених стандартом вищої освіти спеціальності та, за наявності, професійним стандартом;
- компетентностей, додатково визначених за цією ОП (як правило, не більше п'яти).

Рекомендованим є вибір додаткових фахових компетентностей з переліків проєкту TUNING⁹), у рамках якого розроблені програми Євробакалаврів та Євромагістрів.

⁷ Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти. Наказ МОН України від 01.06.2017 р. № 600 (у редакції наказу МОН України від 30.04.2020 р. № 584.

⁸) <http://pca.com.ua/navchannya/proekt-tyuning-formuvannya-yedinogo-yevropejskogo-standartu-vishhoyi-osviti/>

⁹) <http://www.unideusto.org/tuningeu/subject-areas.html>.

МОН України	Методична інструкція.	стор.8
СумДУ	Загальні вимоги до структури, змісту та оформлення освітніх програм	Версія 04

У цілому по ОП рекомендується визначати не більше 15-20 компетентностей.

Приклад:

«Фахові компетентності, визначені стандартом вищої освіти спеціальності:

ФК1. Здатність забезпечити виконання норм законодавства України, організувати захист прав та економічних інтересів колективу (підприємства) у сфері інтелектуальної власності в ринкових умовах.

....

Додаткові фахові компетентності, визначені за освітньою програмою:

ФК9. Здатність застосовувати знання методів обробки та відображення інформації в сучасній мікро- та наносистемній техніці та демонструвати уміння проектування, розрахунку та програмування мікроконтролерних систем та електронних засобів.

...

3.10 Розділ *«Програмні результати навчання»* має висвітлювати сукупність знань, умінь, навичок, набутих здобувачем у процесі навчання за освітньою програмою, що можна ідентифікувати, кількісно оцінити та виміряти. Необхідно навести:

- всі програмні результати навчання, визначені стандартом вищої освіти спеціальності (стандарт визначає нормативний зміст підготовки – 15-20 узагальнених результатів навчання, що корелюють із програмними компетентностями) та, за наявності, професійним стандартом.
- додаткові програмні результати навчання, визначені за освітньою програмою (як правило, не більше 5).

Програмні результати навчання формулюють в активній формі з урахуванням рівнів складності у когнітивній сфері, а також в афективній та психомоторній сферах ¹⁰).

Результати навчання мають бути:

- чіткими та однозначними, дозволяючи чітко окреслити зміст вимог до здобувача вищої освіти;
- діагностичними (тобто результати навчання повинні мати об'єктивні ознаки їх досягнення чи недосягнення);
- вимірюваними (має існувати спосіб та шкала для вимірювання досягнення результату прямими або непрямими методами, рівнів досягнення складних результатів).

При формулюванні результатів навчання рекомендується:

- визначити, якій сфері та якому ієрархічному рівню має відповідати результат навчання;
- визначити дієслово відповідного рівня;
- вказати предмет вивчення або предмет дії (іменник, що вживається за дієсловом).
- за необхідності навести умови (обмеження), за яких необхідно демонструвати результат навчання.

Приклад:

«Програмні результати навчання, визначені стандартом вищої освіти спеціальності:

ПРН1. Вміти проектувати біотехнічні системи різного призначення з дотриманням технічних вимог, а також супроводжувати їх експлуатацію.

....

Додаткові програмні результати навчання, визначені за освітньою програмою:

ПРН14. Досліджувати процеси у мікро- та наносистемній техніці з використанням засобів автоматизації інженерних розрахунків, планування та проведення наукових експериментів з обробкою та аналізом результатів.

...

3.11 Розділ *«Ресурсне забезпечення реалізації програми»* має висвітлювати наступні елементи:

3.11.1 *Кадрове забезпечення* передбачає характеристику особливостей професорсько-викладацького складу, залученого до реалізації ОП, включаючи можливу участь іноземних

¹⁰ Болонський процес та нова парадигма вищої освіти: монографія Ю.М. Рашкевич - Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014

МОН України	Методична інструкція.	стор.9
СумДУ	Загальні вимоги до структури, змісту та оформлення освітніх програм	Версія 04

фахівців та фахівців із практичним досвідом роботи за спеціальністю, за якою реалізується ОП. Необхідно:

- коротко охарактеризувати професійні якості гаранта (керівника робочої проектної групи) та викладачів, залучених до реалізації програми;
- охарактеризувати участь викладачів-практиків та іноземних фахівців у викладанні на цій ОП, зазначити їх унікальні характеристики для забезпечення її успішної реалізації.

Приклад: «Основний склад викладачів освітньої програми складається з професорсько-викладацького складу кафедр інституту БіЕМ.

Лектори, які викладають у рамках програми, є активними вченими, представниками національних та міжнародних професійних асоціацій аудиторів, які публікують праці у вітчизняній і закордонній науковій пресі, мають відповідні професійні компетенції та досвід в галузі викладання, наукових досліджень і педагогічної діяльності.

Практико-орієнтований характер освітньої програми передбачає широку участь фахівців-практиків, що відповідають напряму програми, а також залучення до викладання компетентних експертів високого рівня, включаючи представників професійних спілок та асоціацій бухгалтерів та аудиторів, що підсилює синергетичний зв'язок теоретичної та практичної підготовки.

Гарант, група забезпечення, робоча проектна група та викладацький склад, який забезпечує її реалізацію, відповідає вимогам, визначеним Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності закладів освіти».

3.11.2 *Матеріально-технічне забезпечення* програми передбачає коротку характеристику використання в навчальному процесі матеріальної бази та технічних ресурсів, необхідних для успішної реалізації програми, з обов'язковим дотриманням вимог стандарту вищої освіти, а також урахуванням її мети та особливостей. Необхідно підтвердити відповідність матеріальної бази та технічних ресурсів потребам навчального процесу, ліцензійним вимогам та критеріям акредитації, зокрема, слід охарактеризувати:

- аудиторії, лабораторії, їх оснащення необхідними ресурсами (у тому числі сучасними програмними ліцензійними продуктами), що забезпечують ефективне навчання (у тому числі самостійну роботу) здобувачів;
- оснащеність освітнього процесу сучасною комп'ютерною та мультимедійною технікою;
- створення об'єднань з науково-дослідними установами, промисловими підприємствами, установами та організаціями для інтеграції навчального процесу з науковою та виробничою діяльністю;
- наявні бази для проведення науково-дослідних робіт в рамках поставлених пріоритетів освітньої програми.

Приклад: «Навчальний процес за освітньою програмою відбувається в аудиторіях та лабораторіях, обладнаних аудіовізуальною апаратурою і необхідними технічними засобами. У навчально-науковій роботі за освітньою програмою використовується 27 технічних засобів, зокрема 7 роботів, 10 верстатів, 5 лабораторних стендів, 5 електронних мікроскопів та мас-спектрометрів. Навчальні заняття проводяться у 17 комп'ютерних класах, оснащених ліцензійними операційними системами від Microsoft та пакетами прикладного програмного забезпечення від Microsoft, Autodesk, Siemens. У навчальному процесі використовується матеріально-технічна база АТ «Прогрес»,» на якому діє філія кафедри».

3.11.3 *Інформаційне та навчально-методичне забезпечення* передбачає коротку характеристику:

- бібліотеки університету;
- базової літератури (підручники, методичні посібники, монографії), що буде використана для викладання та навчання, та форм доступу до неї;
- тематичних баз даних періодичних наукових видань, зокрема, англійською мовою, відповідного або спорідненого освітній програмі профілю.

МОН України	Методична інструкція.	стор.10
СумДУ	Загальні вимоги до структури, змісту та оформлення освітніх програм	Версія 04

Приклад: «Здобувачі вищої освіти освітньої програми та викладачі можуть використовувати бібліотечно-інформаційну систему, окремі бібліотеки та бібліотечні пункти при навчально-наукових структурних підрозділах університету. Також діють віртуальні електронні читальні зали. Інформаційні ресурси бібліотеки за освітньою програмою формуються відповідно до предметної області та сучасних тенденцій наукових досліджень у цій галузі. Здобувачі можуть отримати доступ до всіх друкованих видань різними мовами, включаючи монографії, навчальні посібники, підручники, словники тощо. При цьому вони можуть переглядати літературу з використанням традиційних засобів пошуку в бібліотеці або використовувати доступ до Інтернету та бази даних. Здобувачі вищої освіти за освітньою програмою можуть використовувати базу даних ScienceDirect.

Доступ до всіх бібліотечних баз надається у внутрішній мережі університету.

Здобувачі також використовують методичний матеріал, підготовлений викладачами: підручники, презентації за лекціями, конспекти лекцій, методичні вказівки до практичних, лабораторних, семінарських занять, індивідуальних завдань тощо. Методичний матеріал може надаватись як у друкованому вигляді, так і в електронній формі.

Система електронного навчання забезпечує доступ до матеріалів українською та англійською мовами з дисциплін освітньої програми, 26 віртуальних тренажерів та інтерактивних демонстрацій, 3500 тестових завдань, 120 відеоматеріалів та інших елементів e-learning. Для дистанційного доступу до них використовуються програмні продукти Google, засоби електронного навчання СумДУ, матеріали електронного каталогу бібліотеки, репозитарію та посилання на зовнішні навчальні ресурси).

Методичний матеріал періодично оновлюється та адаптується до цілей освітньої програми.

3.12 У розділі «Академічна мобільність» наводиться інформація про:

3.12.1 *Внутрішню академічну мобільність* (ступеневу або кредитну), що реалізується здобувачами вищої освіти за освітньою програмою у закладах вищої освіти (наукових установах) – партнерах в межах України.

Приклад: «Передбачено «включений семестр» на основі двостороннього договору між Сумським державним університетом та Київським національним університетом імені Т. Г. Шевченка від 15.01.2022 № 227».

Міжнародну академічну мобільність (ступеневу або кредитну), що реалізується здобувачами вищої освіти за освітньою програмою у закладах вищої освіти (наукових установах) – партнерах поза межами України. Необхідно зазначати реквізити укладених угод про міжнародну академічну мобільність (зокрема, Еразмус + K1), подвійні дипломи, тривалі міжнародні проекти, що передбачають включене навчання здобувачів тощо;

Приклад: «Наявна можливість отримання подвійного диплома на основі двостороннього договору між Сумським державним університетом та Університетом Західної Богемії (Чехія) від 15.10.2024 № 299».

3.12.2 *Навчання іноземних здобувачів вищої освіти*, що передбачає надання характеристики умов та особливостей ОП у контексті навчання іноземних громадян.

Приклад: «Можливе, після вивчення курсу української мови».

3.13 Розділ освітньої програми «**Перелік компонентів освітньої програми та їх логічна послідовність**» включає наступні елементи:

3.13.1 *Перелік компонентів освітньої програми* – документ у табличній формі, що містить розподіл загального обсягу кредитів ОП між циклами загальної, професійної, практичної підготовки з визначенням форм підсумкового контролю за ними та форм атестації.

3.13.2 *Структурно-логічна схема* як наукове і методичне обґрунтування процесу реалізації програми підготовки, що визначає логічну послідовність вивчення її компонентів.

3.14 У розділі «**Форми атестації здобувачів вищої освіти**» подається повна інформація про форми атестації за конкретною спеціальністю та рівнем освіти, визначені стандартом вищої освіти, та додаткові види атестації, в разі наявності. Також зазначаються вимоги до

МОН України	Методична інструкція.	стор.11
СумДУ	Загальні вимоги до структури, змісту та оформлення освітніх програм	Версія 04

кваліфікаційної роботи; вимоги до атестаційного/єдиного державного кваліфікаційного іспиту (іспитів) (за наявності); вимоги до публічного захисту (демонстрації) (за наявності).

3.15 У розділі **«Процедури присвоєння професійних кваліфікацій»** зазначається *«Присвоєння / підтвердження професійних кваліфікацій здійснюється згідно з вимогами стандартів вищої освіти, професійних стандартів, затверджених відповідно до Порядку розроблення та затвердження професійних стандартів (постанова Кабінету Міністрів України від 31.05.2017 № 373) та оприлюднених відповідно до Положення про Реєстр кваліфікацій (постанова Кабінету Міністрів України від 16.06.2021 № 620), дотримуючись документів університету, які складають нормативну базу організації освітнього процесу в СумДУ.*

У разі, якщо професійні кваліфікації не присвоюються – *«Присвоєння професійних кваліфікацій не передбачено».*

3.16 У підрозділі програми **«Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми»** наводиться двовимірна таблиця, що містить відповідність програмних компетентностей (загальних та фахових), визначених за ОП, її обов'язковим компонентам. У заголовках рядків таблиці розташований перелік загальних та фахових компетентностей, в заголовках колонок – обов'язкові компоненти ОП. На перетині – позначка, що означає, що певна програмна компетентність забезпечується обов'язковим компонентом ОП поточного рядка. Ця матриця використовується для валідації повноти охоплення програмних компетентностей обов'язковими компонентами ОП:

- матриця містить пустий рядок: запланована програмна компетентність не засвоюється в процесі навчання за цією ОП (не відображена в жодному компоненті);
- недостатньо заповнений рядок: запланована програмна компетентність під загрозою (залежить лише від одного-двох обов'язкових компонентів ОП);
- занадто заповнений рядок: запланована програмна компетентність домінує в ОП, можливо, за рахунок інших;
- недостатньо заповнений стовпець: цей обов'язковий компонент не вносить істотного внеску в ОП.

3.17 У підрозділі програми **«Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми»** наводиться двовимірна таблиця, що містить забезпеченість програмних результатів навчання обов'язковими компонентами ОП. У заголовках рядків таблиці розташований перелік програмних результатів навчання, а в заголовках колонок – обов'язкові компоненти ОП. На перетині – позначка, яка означає, що певний програмний результат забезпечується обов'язковим компонентом ОП поточного рядка. Ця матриця використовується для аналізу повноти охоплення програмних результатів навчання обов'язковими компонентами ОП:

- матриця містить пустий рядок: запланований програмний результат не засвоюється в процесі навчання за цією ОП (не відображений в жодному обов'язковому компоненті);
- недостатньо заповнений рядок: засвоєння запланованого програмного результату навчання під загрозою (залежить лише від одного-двох обов'язкових компонентів);
- занадто заповнений рядок: запланований програмний результат навчання домінує в ОП, можливо, за рахунок інших;
- недостатньо заповнений стовпець: цей обов'язковий компонент ОП не вносить істотного вкладу в неї.

МОН України	Методична інструкція.	стор.12
СумДУ	Загальні вимоги до структури, змісту та оформлення освітніх програм	Версія 04

4. Вимоги до введення в дію та оприлюднення освітніх програм

4.1 ОП вводиться в дію наказом ректора після затвердження вченою радою університету.

4.2 Оприлюднення ОП здійснюється відповідно до вимог наказу ректора «Про організаційне забезпечення та структуру управління контентом web-системи СумДУ»¹¹ з обов'язковим їх розміщенням на вебсайті університету в розділі «Каталог освітніх програм» протягом 10 днів після введення в дію.

5. Прикінцеві положення.

5.1 Інструкція набирає чинності з наступного дня після введення її в дію наказом ректора, якщо інше не передбачається тим же наказом.

5.2 Зміни та доповнення до Інструкції можуть вноситися наказом ректора або наказом ректора за рішенням вченої ради університету або відповідного дорадчого органу. У такому самому порядку Інструкція скасовується.

5.3 Відповідальність за актуалізацію Інструкції та контроль за виконанням її вимог несуть посадові особи університету відповідно до їх функціональних обов'язків.

5.4 У разі наявності розбіжностей між цією Інструкцією та Інструкціями (змiнами до них), іншими документами, які прийняті в порядку, визначеному п.5.2, чинною вважається редакція відповідних норм документа з більш пізньою датою введення в дію.

5.5 Визнати такою, що втратила чинність попередня версія Інструкції (наказ ректора від 04.07.23 № 0592-І).

РОЗРОБНИК ІНСТРУКЦІЇ:

Начальник
навчально-методичного відділу

Олена КРИКЛІЙ

ПОГОДЖЕНО:

Перший проректор

Інна ШКОЛЬНИК

---

¹¹ Про організаційне забезпечення та структуру управління контентом web-системи СумДУ: наказ ректора <https://normative.sumdu.edu.ua/>

МОН України	Методична інструкція.	стор.13
СумДУ	Загальні вимоги до структури, змісту та оформлення освітніх програм Додаток 1 – Освітня програма	Версія 04

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

_____ **ПРОГРАМА**
(вказати тип– освітньо-професійна або освітньо-наукова)

_____
(вказати назву програми)

Рівень вищої освіти	
Галузь знань	
Спеціальність	
Спеціалізація	
Кваліфікація	

Затверджено рішенням вченої ради

Протокол від _____ 20__ р. № _____

Голова вченої ради _____
(підпис) (Ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

Суми 20__ р.

МОН України	Методична інструкція.	стор.14
СумДУ	Загальні вимоги до структури, змісту та оформлення освітніх програм Додаток 1 – Освітня програма	Версія 04

**ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньої програми**

Освітня програма обговорена та схвалена на засіданні Ради із забезпечення якості вищої освіти інституту (факультету) _____ .
(зазначити повну назву інституту (факультету))

Протокол № _____ від _____ 20_ р.

Голова Ради з якості інституту (факультету)

_____
(підпис)

_____
(Ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

Освітня програма обговорена та схвалена на засіданні Ради із забезпечення якості вищої освіти Сумського державного університету.

Протокол № _____ від _____ 20_ р.

Голова Ради з якості СумДУ

_____
(підпис)

_____
(Ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

МОН України	Методична інструкція.	стор.15
СумДУ	Загальні вимоги до структури, змісту та оформлення освітніх програм Додаток 1 – Освітня програма	Версія 04

ПЕРЕДМОВА¹²

(зазначити вихідні дані про стандарт вищої освіти, на основі якого розроблена освітня програма)
Розроблено робочою проектною групою у складі¹³:

Прізвище, ім'я, по батькові	Науковий ступінь, шифр та назва наукової спеціальності	Вчене звання (за кафедрою)	Посада та назва підрозділу (за основним місцем роботи)
Керівник робочої проектної групи (гарант освітньої програми):	1.		
Члени робочої проектної групи:	2.		
	3.		
	4.		
	5.		

Зовнішні рецензенти:¹⁴

Прізвище, ім'я, батькові	Науковий ступінь, шифр та назва наукової спеціальності	Вчене звання (за кафедрою)	Посада та назва організації (за основним місцем роботи)

Освітня програма обговорена та схвалена на засіданні Експертної ради роботодавців зі спеціальності _____.

(зазначити код та назву спеціальності)

Протокол № _____ від _____ 20__ р.

Голова Експертної ради роботодавців зі спеціальності

_____
(підпис)

_____
(Ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

Термін перегляду освітньої програми 1 раз 1 рік.

Ця освітня програма не може бути повністю або частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Сумського державного університету.

¹² Приклад. Міністерство освіти і науки України. Стандарт вищої освіти. Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти. Ступінь «бакалавр». Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальність: 051 «Економіка». Затверджено та введено в дію наказом МОН України від 05.05.2017 № 345.

¹³ Відповідно до чинного на момент розроблення/перегляду наказу про створення/оновлення складу РПГ ОП.

¹⁴ Не менше ніж дві рецензії: від представника професійного та академічного середовища.

МОН України	Методична інструкція.	стор.16
СумДУ	Загальні вимоги до структури, змісту та оформлення освітніх програм Додаток 1 – Освітня програма	Версія 04

1. Профіль освітньої програми

1.1 Загальна інформація	
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	
Повна назва структурного підрозділу	
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації	
Офіційна назва освітньої програми	
Тип диплому та обсяг освітньої програми	
Форми здобуття освіти за освітньою програмою та строки здобуття освіти	
Цикл/рівень вищої освіти	
Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою	
Мова(и) викладання	
Наявність акредитації	
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	
1.2 Мета освітньої програми	
1.3 Характеристика освітньої програми	
Предметна область освітньої програми	
Тип освітньої програми та її спрямування	
Основний фокус освітньої програми та її особливості	
1.4 Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	
Подальше навчання	
1.5 Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	
Оцінювання	
1.6 Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	
Загальні компетентності (ЗК)	
Фахові компетентності (ФК)	
1.7 Програмні результати навчання (ПРН)	
1.8 Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	
Матеріально-технічне забезпечення	
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	
1.9 Академічна мобільність	
Внутрішня академічна мобільність	
Міжнародна академічна мобільність	
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	

МОН України	Методична інструкція.	стор.17
СумДУ	Загальні вимоги до структури, змісту та оформлення освітніх програм Додаток 1 – Освітня програма	Версія 04

2. Перелік компонентів освітньої програми

Код компонента	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
ЦИКЛ ДИСЦИПЛІН ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ			
Обов'язкові навчальні дисципліни			
ОК 1.			
ОК 2.			
Усього			
Вибіркові навчальні дисципліни			
ВБ1	Вибіркові навчальні дисципліни (ЗП-каталог)		
Усього			
ЦИКЛ ДИСЦИПЛІН ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ			
Обов'язкові навчальні дисципліни за спеціальністю			
ОК3			
...			
Усього			
Обов'язкові навчальні дисципліни за освітньою програмою			
ОК4			
...			
Усього			
Вибіркові навчальні дисципліни за спеціальністю (ПП-каталог)			
ВБ2			
Усього			
Вибіркові навчальні дисципліни за освітньою програмою (ПП-каталог)			
ВБ3			
Усього			
ЦИКЛ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ			
ОК 33			
Усього			
АТЕСТАЦІЯ			
ОК 34	Кваліфікаційна робота		
А.1	Атестаційний екзамен		
Усього			
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ			

3. Структурно-логічна схема

	1 семестр	2 семестр	3 семестр	4 семестр	...	8 семестр
Цикл дисциплін загальної підготовки						
Цикл дисциплін професійної підготовки						
Вибіркові дисципліни циклу загальної підготовки						
Вибіркові дисципліни циклу професійної підготовки						
Цикл практичної підготовки						
Атестація						

МОН України	Методична інструкція.	стор.19
СумДУ	Загальні вимоги до структури, змісту та оформлення освітніх програм Додаток 1 – Освітня програма	Версія 04

4. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	
Вимоги до кваліфікаційної роботи (за наявності)	
Вимоги до атестаційного/єдиного державного кваліфікаційного іспиту (іспитів) (за наявності)	
Вимоги до публічного захисту (демонстрації) (за наявності)	

5. Процедури присвоєння професійних кваліфікацій

6. Матриці відповідності

6.1. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

Позначки програмних компетентностей та освітніх компонентів	ОК 1	ОК 2	...	ОК n
ЗК 1				
ЗК 2				
...				
ЗК n				
ФК 1				
ФК 2				
...				
ФК n				

Примітки:

1. ОК n – певний обов'язковий компонент освітньої програми за розділом 2;
- 2 ЗК n – загальна компетентність за розділом 1.6 профілю освітньої програми;
3. ФК n – фахова компетентність за розділом 1.6 профілю освітньої програми;
4. · – позначка, яка означає, що певна програмна компетентність забезпечується певним освітнім компонентом поточного рядка.

6.2. Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми

Позначки програмних результатів навчання та освітніх компонентів	ОК 1	ОК 2	...	ОК n
ПРН 1				
ПРН 2				
...				
ПРН к				

- Примітка:** 1. ПРН к – певний результат навчання за розділом 1.7 профілю освітньої програми;
2. · – позначка, яка означає, що певний програмний результат забезпечується освітнім компонентом поточного рядка.

МОН України	Методична інструкція.	стор.20
СумДУ	Загальні вимоги до структури, змісту та оформлення освітніх програм Додаток 1 – Освітня програма	Версія 04

Завідувач кафедри із спеціальної (фахової)
підготовки _____

(назва кафедри)

_____
(підпис)

_____
(Ім'я та
ПРИЗВИЩЕ)

Керівник робочої проектної групи (гарант
освітньої програми)

_____
(підпис)

_____
(Ім'я та
ПРИЗВИЩЕ)

ПОГОДЖЕНО:

Перший проректор

_____
(підпис)

_____
(Ім'я та
ПРИЗВИЩЕ)